

Mikel Urkola

EHUko irakaslea

UPV hilik euskaldunontzat

■ Estatutua bezala, UPV ere euskaldunontzat eta Euskerarentzat hilik dago. «Euskerarentzat» esatea, abstrakzioa dela ematen du; baina horrela, «Euskerarentzat» esanda, hobeto adierazten dugu euskaldunon eskubide eta behar kolektibo eta publikoez ari garela, hau da, Herri eskubide eta beharrez, ez banakako eskubideez bakarrik.

UPVn 700 irakasle euskaldun besterik ez gaude 2.000 irakasle erdaldun ondolan. Egoera honetan eta gaurko legediararen arabera, irakasle erdaldunen korporatibismoa nagusituko da beti. Honekin ez dugu esan nahi UPVko erdal irakasleen artean abertzaleak eta korporatibismoz kutsatu gabeak ez daudenik. Noski, egon badaude. Esan nahi duguna da, Euskal Herria dagoen morrontzape politikoan egonik, 2.000 erdaldun irakasle horien artean, azken batean eta *de facto*, erdal korporatibismo antieuskalduna nagusitu egingo dela eta ezin garatu ahal izango dugula, Euskal Herriarentzat objektiboki eta euskaldunontzat subjektiboki, guztiz beharrezkoa zaigun Euskal (Euskerazko) Unibertsitatea.

Euskal Herria abiapuntu eta helburu

Azken aldiari euskal unibertsitateari buruz azaltzen ari den eztabaidan, zenbait artikuluetan ikasle euskaldunen eskubide banakakoak bakarrik hartzen dira kontutan, kolektiboak eta Herri eskubideak direnak aintzat hartu gabe. Hori, ordea, neoliberalismotik eta gazteldar inperialismotik abiatzea besterik ez da.

Zentzu honetan, arrazoi diferenteengatik, neoliberalismoaren interesak (neoliberalismo ekonomiko, politiko eta sozialarenak) eta gazteldar inperialismoaren interesak batera datoz, hots, euskaldunoi banakako eskubideak bakarrik errekonozitzera, euskaldunok eskubide publiko eta kolektiboak ez bagenitu bezala. Eskubideen mailan, ordea, guztiz beharrezkoa da gogoratzea eskubide banakakoak baino, eskubide kolektiboak eta Herri eskubide publikoak lehenagotzat eta nagusiagotzat hartu behar direla. Eta ez bakarrik eskubideak, baita beharrak eta premiak ere... Irizpide hori gure harira ekarriaz, ez dugu bakarrik ikasleen eskubide banakakoei erantzuten saiatu behar, asko eta asko planteatzen ari diren bezala. Areago joanaz, beste galdera zorrotzagoa egin behar da: ea Euskal Herriak Euskeraz soilik ariko den unibertsitatea behar duen ala ez, Hezkuntzako lehen eta bigarren mailan beharrezkoa duen bezala. Gaztelarriak eta

Euskal unibertsitatea lortzeko etsipenetik sortu da UPVren barnean posibilismoan aritzeko jarrera.

Frantziak, Herri libre guztiek bezala, unibertsitate elebakarrak dituzte, ez elebidunak. Euskal Herria da, esklabotzapean baitago, unibertsitate elebakarra ez duena.

Euskal Herria abiapuntu publiko eta kolektibotzat hartzeak arlo guztietarako balio du: ekonomiko, politiko, kultur, so-

kal Herritik; ondorioz, euskaldun eskubide banakakoak bakarrik errekonozitzen dizkigute.

Erreformismo ezina

UPV, bi milatik gora funtzionario erdaldun dituen unibertsitatea, euskalduntzea ezina da, gaurko legeetan bederen.

errektoreordeak. Estatutismoaren mintzaira posibilismoan, etsipenean eta ideia nahasketan tinkatzen den lege, UPVren gaurko posibilismoa ere gaitz horietan oinarritzen da.

Sortzen

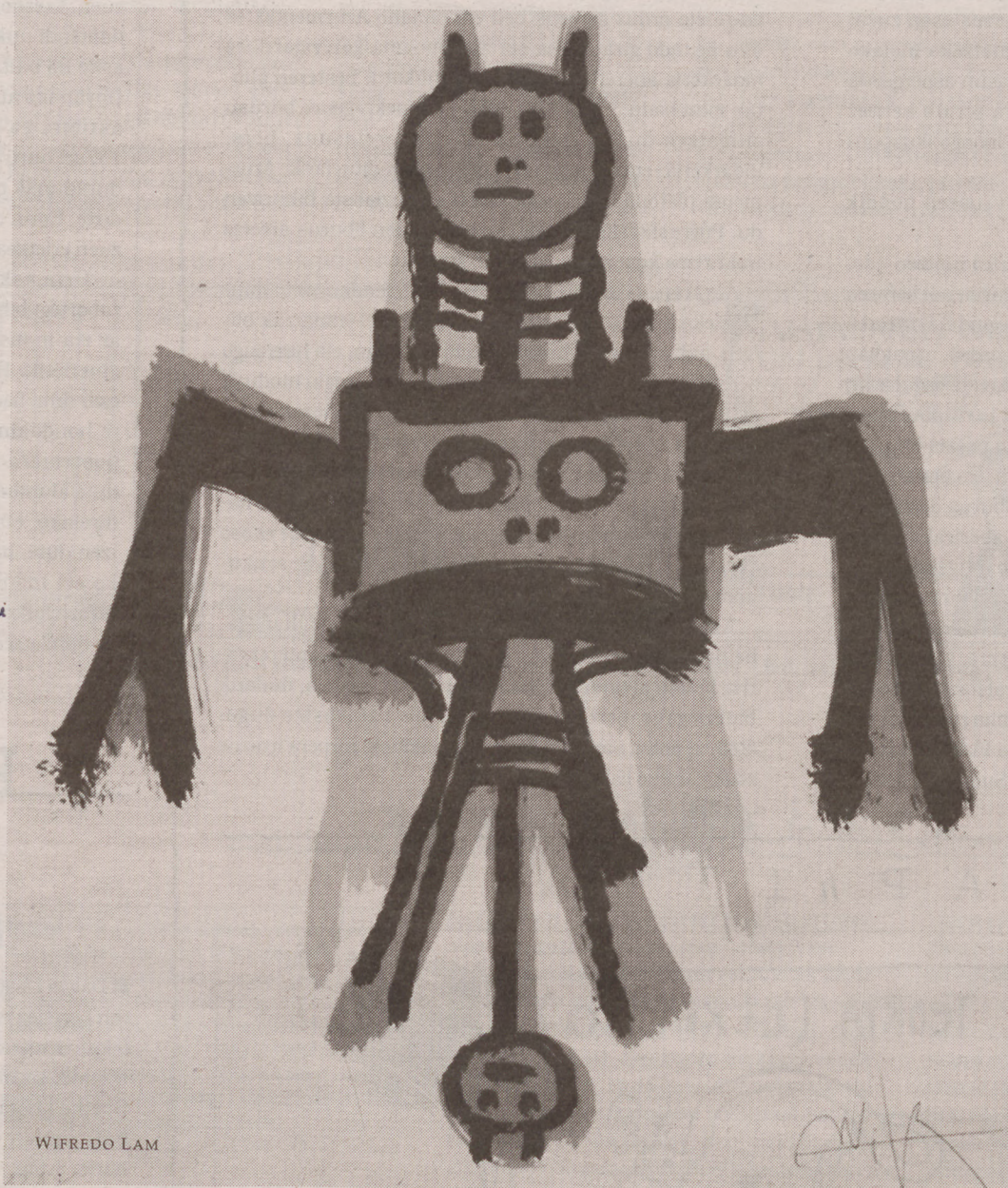
Aipaturiko euskal irakasleen topaketa horretan garbi utzi zuen Txillardegi irakasleak, askatasuna lortu eta bere hizkuntzaren garapenari ekin dioten herri guztiek, unibertsitate elebakarra sortzeari nola eutsi dioten. Horrela Quebecen, Israelen, Baltikoko Herrietan, Belgikan etab. Euskal Herria ezin da salbuespena izan eta hemen ere guztiz beharrezkoa dugu Euskeraz soilik ariko den unibertsitateari ekitea. Garaia da, ikaslegoa badago eta.

Gaur egun Udako Euskal Unibertsitatea da dugun euskal unibertsitatearen hazi bakarra, nahiz eta behar bezala errekonozitua ez izan. UEUri, ordea, irtetear den lege berriaren arabera, unibertsitate izena erabiltzea debekatu egingo zaio. Lege egitasmo honekin, EAK eta PNVk, estatutismo eta posibilismoan jokatzuz, euskal unibertsitateari dagokionez, bere noraeza agertzen digute. Beldur naiz lege berri hori euskaldunontzat hilik ez ote den jaioko.

Prentsak dioenez, UPVko Errektorego Taldea, bere posibilismotik abiatuta, ikasketak Euskeraz egiteko eskubidea aldarrikatu duten ikasleak, Espainiako tribunaletara eraman ditu, *desorden público*-aren aitzakiapean. Nola ez du Errektorego Taldeak ikusten UPVren desordena publiko handiena euskal unibertsitateari ez izatea dela? Ala zipaio gisan ari nahi ote du? UPVn gauzak dauden bezala egonik, ikasleek eta belaunaldi berri batek ekin beharko diote euskal unibertsitateari sorteari. Lotsagarria ere Elizaren unibertsitateak atzerritar inperialismoaren zerbitzurako ari direla ikustea. Euskal unibertsitatearen borroka ez da urte batekoa izango.

Herri zapalduak, borrokaren poderioz, Herri zapaltzaileek eskubide batzuk errekonozitu

diezaizkietela lortzen dute. Ez eskubide osoak eta behar adina ordea. Orduan Herri esperientziak erabakitzen du lortutakoa ez dela aski eta borrokak aurrera jarraitu behar duela. Euskaldunok badugu Herri esperientzia eta gaur estatutua, sasielbitasuna, erreformismoa, posibilismoa ez direla aski esateko moduan gara; arlo guztietan, ekonomikoan, politikoan, kulturean, sozialean, hizkuntzan eta kiroletan independentzia behar dugula, euskal publikotasuna, ez espainola. ■

WIFREDO LAM

zial, hizkuntza, hezkuntza, baita kiroletarako ere. Hara hor euskal selekzioaren legea. Ekainaren 12an. PSOE, PP eta UA aurka azaldu ziren, ez baitute Euskal Herria abiapuntutzat hartzen; ondo asko agertu ziguten ezkutatu nahi diguten bere gazteldar antieuskaldun inperialismoa. Ezin da euskaldunon eskubideez hitzegi, Euskal Herriaren publikotasunetik abiapuntu hartzen ez bada. Sasielebitasunak, abiapuntu publiko eta kolektiboa Espainiatik hartzen du, ez Eus-

Beraz, UPVtik kanpo euskerazko unibertsitatea sortzea ezinbestekoa dugu. UPV erreformismo eta posibilismo antzuan ariko da beti. Ez dauka konponbiderik.

Posibilismoa

Euskal unibertsitatea lortzeko etsipenetik sortu da UPVren barnean posibilismoan aritzeko jarrera. Posibilismoaren mintzaira antzua garbi agertu ziguten UPVko euskal irakasleen Lehen Topaketan Miren Azkaratek eta Euskeraren